

PRÁVNÍ RÁDCE³₂₀₀₄

<http://pravniradce.ihned.cz/prirucka>

Průvodce konkurzním řízením: Návrh na konkurz a přihláška pohledávky

Mgr. Jan Kozák

1. Návrh na prohlášení konkurzu	II
2. Přihláška pohledávky do konkurzního řízení	VI
3. Vzory	X
Návrh dlužníka na prohlášení konkurzu na jeho vlastní majetek	X
Návrh věřitele na prohlášení konkurzu na majetek dlužníka	XI
Přihláška pohledávky věřitele do konkurzního řízení (nevykonatelná pohledávka) s právem na oddělené uspokojení	XII
Přihláška pohledávky věřitele do konkurzního řízení (vykonatelná pohledávka) bez práva na oddělené uspokojení	XIII

1. NÁVRH NA PROHLÁŠENÍ KONKURZU

Konkurzní řízení je ovládáno dispoziční zásadou, tj. je zahajováno na návrh. Především kvalita tohoto podání rozhoduje, zda soudce na jeho základě dospěje k závěru, že návrh je opodstatněný a že lze podle něj učinit rozhodnutí o prohlášení konkurzu na majetek dlužníka.

Podaný návrh musí respektovat ustanovení zákona č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání, v platném znění, a současně i související procesní normu, kterou je občanský soudní řád. Vazba zákona o konkurzu a vyrovnání na obč. soudní řád vyplývá především z § 66a odst. 1 zákona o konkurzu a vyrovnání, jenž určuje přiměřené užívání ustanovení obč. soudního řádu pro konkurzní řízení. Rozsah aplikace obč. soudního řádu je přitom dán zejména tím, do jaké míry ustanovení zákona o konkurzu a vyrovnání upravují komplexně jednotlivé procesní instituty konkurzního a vyrovnacího práva.

Míra přiměřenosti aplikace obč. soudního řádu je pak vymezena zejména účelem zákona o konkurzu a vyrovnání (§ 1 odst. 1) a cílem konkurzu a vyrovnání (§ 2 odst. 3). Obč. soudní řád se tak dostává do subsidiární polohy ve vztahu k zákonu o konkurzu a vyrovnání. Tato podpůrnost užití obč. soudního řádu se přitom nepoužije bezvýhradně všude a všude, ale jen tehdy, pokud zákon o konkurzu a vyrovnání jako zvláštní procesní předpis neupravuje určitý institut jinak (např. náležitosti usnesení o prohlášení konkurzu, jeho doručení a zveřejnění podle § 13 zákona o konkurzu a vyrovnání a přípustnost odvolání proti němu podle § 12a odst. 1, 2 a 5 téhož zákona), nebo pokud zákon o konkurzu a vyrovnání obsah určitého institutu zcela nebo zčásti neupravuje vůbec (např. doručování, pořádková opatření, počítání lhůt).

Přesněji řečeno, upravuje-li zákon o konkurzu a vyrovnání obsah určitého institutu zcela, je tím aplikace obč. soudního řádu pro daný případ vyloučena. Upravuje-li zákon o konkurzu a vyrovnání obsah určitého institutu pouze zčásti, nebo neupravuje-li jej vůbec, je teprve možné případnou aplikaci obč. soudního řádu zvažovat. Při posuzování aplikace obč. soudního řádu v těchto možných případech je však třeba mít stále na zřeteli právě onu míru její přiměřenosti určovanou účelem zákona a cílem konkurzu a vyrovnání.¹⁾

NÁLEŽITOSTI NÁVRHU OBECNĚ

Zákon o konkurzu a vyrovnání rozlišuje v § 4 odst. 1 dva druhy návrhů – návrh podaný dlužníkem samotným (tzv. samodlužnické návrhy) a návrh podaný některým z věřitelů dlužníka (tzv. věřitelské návrhy).

Ať už je autorem podaného návrhu kdokoliv, základní náležitosti musejí být respektovány v každém případě. Především je třeba uvést, že také pro návrh na konkurz platí § 41, § 41a, § 41b a § 42 obč. soudního řádu.

● Formy návrhů

Návrh na konkurz lze podat jakoukoliv formou uznávanou obč. soudním řádem:

- návrh v písemné podobě,
- návrh v elektronické podobě (takto podávaný návrh

musí být podepsán elektronicky formou vyžadovanou zákonem č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu),

– telegraficky nebo telefaxem.

Podání učiněné telegraficky je třeba písemně doplnit nejpozději do tří dnů, je-li písemné podání učiněno telefaxem nebo v elektronické podobě, je třeba v téže lhůtě jej doplnit předložením jeho originálu, popř. písemným podáním shodného znění. Jinak k nim soud nebude vůbec přihlížet (§ 42 odst. 3 věta první a druhá o. s. ř.). E-mailové adresy podatelů jednotlivých krajských soudů lze získat na stránce www.justice.cz. Návrh na prohlášení konkurzu nelze učinit ústně do protokolu. Obč. soudní řád sice s takovou formou podání počítá, ovšem pro jiné druhy řízení než je řízení konkurzní, což vyplývá z dikce § 42 odst. 1 obč. soudního řádu.

● Obsahové náležitosti návrhu

Mezi obecné náležitosti každého návrhu, tedy i návrhu na prohlášení konkurzu, patří:

- a) označení soudu, jemuž je určeno,
- b) označení navrhovatele nebo navrhovatelů (pro potřeby konkurzního řízení je vhodnější termín věřitel nebo věřitelé), příp. dalších účastníků řízení (v případě konkurzního řízení půjde o označení dlužníka),
- c) uvedení věci, které se týká,
- d) co sleduje (petit návrhu),
- f) datum a podpis osob oprávněných jednat za navrhovatele.

Tak hovoří § 42 odst. 4 věta první obč. soudního řádu. Autoři návrhů by neměli zapomínat také na § 79 odst. 1 obč. soudního řádu, jenž upravuje náležitosti žaloby, tedy návrhu na zahájení sporného řízení. Mezi taková řízení se řadí bezpochyby i konkurzní řízení. Přiměřené užití tohoto ustanovení obč. soudního řádu v konkurzním řízení je tedy zcela na místě. Účastníci řízení (věřitel či věřitelé a dlužník) musejí být přesně označeni (obchodní firma či jméno a příjmení a sídlo nebo bydliště) včetně identifikačního čísla a svých případných právních zástupců. Nezbytné je vylíčení rozhodujících skutečností a označení důkazů, které je třeba také k návrhu připojit.

● Plná moc pro zástupce

Otázka řádné plné moci se může, s ohledem na množství odborných statí na toto téma, jevit jako bezproblémová otázka. Realita je však v mnoha případech odlišná. Stále znovu a znovu se opakují případy plných mocí pro právní zástupce pouze pro podání návrhu, pro sepsání návrhu apod. Ustanovení § 25 odst. 1 obč. soudního řádu, jenž se na konkurzní řízení také nepochybně vztahuje, přitom podobný postup u právního zástupce zapovídá. Podobně postupují právní zástupci ale i v dalších případech. Plná moc pouze pro nahlédnutí do soudního spisu není v praxi také ničím ojedinělým.

V prvním z případů může neodstranění této vady návrhu vést k zastavení řízení ve smyslu § 104 odst. 2 obč. soudního řádu, ve druhém vede často nedostatek plné moci k zbytečným sporům s pracovníkem soudní kanceláře, soudcem, zbytečným stížnostem a dalším nepříjemnostem.

● Petit návrhu

Završením návrhu je pak petit, kterým se lze domáhat pouze prohlášení konkurzu na majetek dlužníka. Jinou než výše uvedenou variantu petitu nelze akceptovat. V některých případech se navrhovatelé, je-li jím sám dlužník, v petitech svých návrhů domáhají přímo jeho zamítnutí v souladu s § 12a odst. 4 zákona o konkurzu a vyrovnání, tj. z důvodu nedostatku majetku postačujícího alespoň k úhradě nákladů konkurzu. I když zákon o konkurzu a vyrovnání s takovým rozhodnutím počítá, nelze se jeho vydání domáhat přímo v petitu podaného návrhu. Cílem sporného řízení je, z pohledu žalobce (v případě konkurzního řízení je snad příhodnější užívat stále označení „navrhovatel“), soudní přiznání nároku uplatněného právě v petitu návrhu. Tento princip je nezpochybnitelný.

Podání účastníka (tedy i návrh na prohlášení konkurzu) je považováno za neurčitě i tehdy, jestliže sice obsahuje přesné a úplné údaje, avšak je mezi nimi zjevný logický rozpor (např. tehdy, nevychází-li žalobní petit z vylíčených rozhodujících skutečností).²⁾ Návrh na prohlášení konkurzu, kde autor líčí, v souladu s právní úpravou, okolnosti vypovídající o úpadku dlužníka a petitu tohoto návrhu se domáhá jeho zamítnutí (z důvodu nedostatku majetku dlužníka), trpí právě touto vadou. Soud by musel účastníka v souladu s § 43 obč. soudního řádu vyzvat k odstranění této vady návrhu.

Pokud by navrhovatel ve lhůtě určené soudem petit svého návrhu neuvedl do souladu s vylíčenými skutkovými okolnostmi, soud by musel návrh odmítnout. Dnem, kdy rozhodnutí soudu o odmítnutí podaného návrhu nabylo právní moci, by řízení o něm bylo ukončeno.

V případě odmítnutí návrhu zůstává navrhovateli vždy možnost se v zákonné lhůtě 15 dnů od doručení rozhodnutí o odmítnutí návrhu proti tomuto rozhodnutí odvolat prostřednictvím soudu prvního stupně; v rámci odvolání lze vady podaného návrhu také odstranit. Soud prvního stupně pak může v případě, že se rozhodne podanému odvolání zcela vyhovět, využít práva autoremedury vyplývajícího z § 210a obč. soudního řádu. Rozhodnutí o odmítnutí návrhu bude zrušeno přímo prvostupňovým soudem. Po právní moci tohoto rozhodnutí pak bude v řízení o podaném návrhu, tentokrát již úplném, pokračováno a soud o něm rozhodne věcně (prohlásí konkurz nebo podaný návrh zamítne).

NÁVRH DLUŽNÍKA

Pro návrh dlužníka platí vedle obecně platných náležitostí také § 4 odst. 3 zákona o konkurzu a vyrovnání. Dlužník jako navrhovatel je povinen uvést okolnosti, které osvědčují jeho úpadek, tedy využít § 1 odst. 2 a odst. 3 zákona, který jej definují. Existence úpadku je podle § 12a odst. 1 zákona o konkurzu a vyrovnání základním předpokladem pro prohlášení konkurzu. Úpadek v obou svých definicích předpokládá existenci nejméně dvou věřitelů dlužníka. Dlužník v postavení navrhovatele musí především označit své věřitele, kteří musejí být alespoň dva. Řádné označení všech věřitelů dlužníka je konečně povinností dlužníka i pod-

le druhé věty § 4 odst. 3 zákona o konkurzu a vyrovnání.

Samotné označení věřitelů dlužníka však nepostačuje. Vedle mnohosti věřitelů je třeba tvrdit také další okolnosti, plynoucí z definicí úpadku (§ 1 odst. 2, pokud jde o insolvenční a § 1 odst. 3 zákona o konkurzu a vyrovnání, jde-li o předlužení). Insolvenční a předlužení ve svých definicích počítají s pohledávkami věřitelů, jež jsou v rozhodné době již splatné. Měli mít soud možnost tuto skutečnost posoudit, musí dlužník ve svém návrhu termíny splatnosti pohledávek jednotlivých věřitelů uvést. To konečně potvrzuje i rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci č. j. 2 Ko 248/2000-100 ze dne 30. 8. 2001: „Bez údajů o splatnosti závazků dlužníka nelze posoudit, zda je dlužník v úpadku z hlediska ust. § 1 odst. 2 a odst. 3 zákona o konkurzu a vyrovnání v platném znění.“ Stejně rozhodnutí potvrzuje fakt, že nedostatek těchto údajů vede k odmítnutí podaného návrhu soudem podle § 43 obč. soudního řádu.

Obsah dalších vylíčených skutečností se bude odvíjet od skutečnosti, o kterou z forem úpadku bude dlužník jako navrhovatel svůj návrh opírat. U insolvence se vylíčení okolností bude dotýkat neschopnosti dlužníka po delší dobu dostát svým splatným závazkům. Neschopnost po delší dobu dostát svým závazkům může v souladu s § 1 odst. 2 věta druhá zákona o konkurzu a vyrovnání splovat zastavení plateb ze strany dlužníka. Tento předpoklad je některými dlužníky nepřesně používán.

Dlužníci až příliš často hovoří ve svých návrzích o zastavení plateb. Ustanovení § 1 odst. 2 věta druhá zákona o konkurzu a vyrovnání však má na mysli bezpodmínečné zastavení veškerých plateb dlužníka, nikoliv pouze plateb vyplývajících z obchodnězávazkových vztahů dlužníka.

Argumentuje-li dlužník předlužením, musí z uvedených skutkových okolností jednoznačně vyplývat fakt, že jeho splatné závazky převyšují hodnotu jeho majetku.

Obligatorií náležitostí návrhu na konkurz je konečně i seznam majetku a závazků (§ 4 odst. 3 zákona o konkurzu a vyrovnání). Seznam majetku, závazků, věřitelů a jejich adres musí dlužník podepsat a uvést o něm, že úplný a správný. Aby byla litera zákona v tomto směru naplněna, je na místě opatřit zmíněný seznam podpisem osoby oprávněné jednat za dlužníka před soudy. Často podepisují přípojené seznamy pracovnice účtárny, daňový poradce dlužníka a další osoby, které jej sice možná fakticky sestavovaly, ovšem jejich oprávnění jednat před soudem za dlužníka z ničeho dalšího nevyplývá.

Podoba seznamu majetku, závazků a věřitelů dlužnického návrhu je řešena v rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci č. j. 2 Ko 267/2000-76 ze dne 9. 1. 2003: „Soud prvního stupně pochybil, pokud vycházel ze seznamu majetku a závazků, jež však nebyl sestaven ani podepsán osobou k tomuto úkonu za dlužníka oprávněnou ... Za této situace neměl soud prvního stupně postaveno najisto, zda dlužník skutečně žádný majetek nevlastní a v případě případného dodatečného zjištění, že v tomto seznamu byly uvedeny nepravdivé

nebo hrubě zkrslující údaje, nebylo by možno z této skutečnosti vyvodit příslušné trestněprávní následky [§ 256 odst. 1 písm. b) trestního zákona].“ Z citace rozhodnutí odvolacího soudu je zřejmé, že absence této náležitosti může mít dopady nejen do oblasti konkurzního řízení, ale i do oblasti řízení trestního.

NÁVRH VĚŘITELE

Ustanovení § 4 odst. 2 zákona o konkurzu a vyrovnání ukládá věřiteli či věřitelům doložit svou splatnou pohledávku za dlužníkem a uvést okolnosti, které osvědčují úpadek dlužníka.

Právo věřitele podat návrh na konkurz na majetek svého dlužníka je jeho nezadatelným právem. V tomto duchu se vyjádřil Vrchní soud v Olomouci v rozhodnutí č. j. 8 Cmo 475/2002-46 ze dne 16. 1. 2003: „Podle názoru odvolacího soudu se ovšem žalobce podle obsahu návrhu na nařízení předběžného opatření, i když to slovně tvrdí, nedomáhá zatímni úpravy právních poměrů účastníků. Žalobce se domáhá toho, aby předběžným opatřením bylo žalovanému zakázáno podat do doby jím vymezené návrh na vydání usnesení o prohlášení konkurzu vůči němu, a to z jím uváděných důvodů. Tím žalobce v podstatě chce znemožnit žalovanému právo na přístup k soudu, které je ovšem ústavně zaručeným právem. Žalobce se tak návrhem na nařízení předběžného opatření domáhá toho, aby soud zakázal žalovanému něco, na co má Ústavou zaručené právo, tedy nikoliv zatímni úpravy právních vztahů mezi účastníky, byť takto požadované předběžné opatření sám posuzuje, ale zákazu výkonu Ústavou zaručeného práva. Ať jsou žalobcovy důvody k postupu, který zvolil, jakékoli, nemůže být nikdy žalovanému zakázáno obrátit se svým – byť jen popř. tvrzeným – právem na soud.“

● Pojem „osvědčení“

Podatelé návrhů nemohou pominout fakt vyplývající z § 66a odst. 2 zákona o konkurzu a vyrovnání, totiž že v konkurzním řízení nemusí (ovšem může) být nařizováno před vydáním meritorního rozhodnutí (to je rozhodnutí o prohlášení konkurzu na majetek dlužníka, či o zamítnutí podaného návrhu) jednání. Soudní praxe mnohem více inklinuje k rozhodování bez soudního jednání. Pro věřitele to znamená především to, že mají mnohem menší možnost ovlivnit rozhodnutí soudu po okamžiku, kdy svůj návrh prostřednictvím podatelé soudu doručili. Okamžik, kdy soud o podaném návrhu rozhodne, je totiž vymezen v ustanoveních pouze obecně formulí „bez zbytečného odkladu“ (§ 12a odst. 2 zákona o konkurzu a vyrovnání). Vlastně jen na základě případné výzvy soudu může věřitel doplnit svůj návrh tak, aby byl nakonec úspěšný.

Pojem „osvědčení“ není v běžném sporném nalézacím řízení užíván. Osvědčení lze chápat jako slabší formu prokazování skutkových tvrzení. Postačuje-li podle § 12a odst. 1 (jde-li o návrh samodlužnický) a § 12a odst. 2 (jde-li o návrh věřitelský) pouhé osvědčení podmínek pro prohlášení konkurzu na majetek dlužníka, není nezbytné provádět jejich prokazování v plné šíři. Jinými slovy řečeno, osvědčení tvr-

zených skutečností znamená mít je za hodnověrné, resp. za pravděpodobné.

● Aktivní legitimace věřitele

K osvědčení své vlastní pohledávky za dlužníkem musí věřitel-navrhovatel přistupovat se vši vážností. To se týká především situace, kdy navrhovatel osvědčuje svou aktivní legitimaci pohledávkou, jež nebyla doposud předmětem nalézacího řízení (tzv. nejudikátní pohledávka).

Osvědčení aktivní legitimace věřitele či věřitelů však není samo o sobě smyslem konkurzního řízení. Je to pouze jedna z otázek, kterou se soud při rozhodování o podaném návrhu zabývá. Meritem rozhodovací činnosti soudece při posuzování podaného návrhu na konkurz vždy zůstává zjišťování podmínek pro prohlášení konkurzu na majetek dlužníka, nikoliv obsáhlé ověřování existence pohledávky věřitele-navrhovatele za dlužníkem. Tato problematika je pouze předběžnou otázkou fáze konkurzního řízení, která je ukončena vydáním meritorního rozhodnutí soudem o podaném návrhu na prohlášení konkurzu na majetek dlužníka.

Aktivní legitimace je ale současně neopominutelnou podmínkou pro úspěch věřitele v řízení. I v případě, kdy v ostatních směrech je návrh věřitele úplný, kdy dlužník nevznese žádných podstatných námitek proti tvrzením o své úpadekové situaci (i když sám s vlastním návrhem do řízení nepřistoupí), nezůstane soudu nic jiného než podaný návrh zamítnout. Vrchní soud v Olomouci to vyjádřil jednoznačně v rozhodnutí č. j. 2 Ko 188/2000-46 ze dne 8. 8. 2002: „V takovém případě musí soud prvního stupně o návrhu věřitele věcně rozhodnout a návrh zamítnout, i kdyby byl osvědčen úpadek dlužníka a byly splněny ostatní podmínky pro prohlášení konkurzu ...“

Problém osvědčení aktivní legitimace u navrhovatele velmi zjednodušuje fakt, že pohledávka navrhovatele za dlužníkem je pohledávkou judikátní, tj. bylo již o ní v nalézacím řízení kladně (to je ve prospěch věřitele-navrhovatele) pravomocně rozhodnuto: „Doložil-li věřitel, který podal návrh na prohlášení konkurzu na majetek dlužníka, splatnou pohledávku za dlužníkem vykonatelným soudním rozhodnutím, nemůže konkurzní soud při rozhodování o návrhu na prohlášení konkurzu otázku vzniku této pohledávky znovu posuzovat, a to ani jako otázku předběžnou ...“³⁾

● Osvědčení existence úpadku u dlužníka

Podmínkou pro prohlášení konkurzu je především naplnění úpadku u dlužníka a popř. existence takového majetku, jenž bude postačovat alespoň k úhradě nákladů konkurzního řízení (§ 12a odst. 4 zákona o konkurzu a vyrovnání). V tomto duchu se již vyjádřily oba odvolací soudy, Vrchní soud v Praze (usnesení sp. zn. 1 Ko 190/1999 ze dne 21. 12. 1999) a Vrchní soud v Olomouci (usnesení č. j. 2 Ko 116/2000-216 ze dne 29. 11. 2002).

Okolnosti osvědčující úpadek dlužníka spočívají především v osvědčení mnohosti věřitelů. Je neoddiskovatelnou povinností věřitele řádně označit alespoň jednoho dalšího tzv. „známého věřitele“ dlužníka. Nelze po navrhovateli spravedlivě požadovat, aby po-

hledávku dalšího věřitele dokládal. Vždyť dalším označeným věřitelem může být např. správce daně; v jeho případě by věřitel při zajišťování podkladů pro návrh narazil nepochybně na povinnost mlčenlivosti, která pro správce daně plyne ze zákona o správě daní a poplatků. Tuto mlčenlivost může prolomit v souladu s § 128 obč. soudního řádu pouze soud, který známé věřitele označené v návrhu vyzve právě s přihlédnutím ke zmíněnému ustanovení obč. soudního řádu k doložení jejich pohledávek za dlužníkem.

Osvědčení mnohosti věřitelů může pro věřitele-navrhovatele zjednodušit jejich společný postup. Návrh na prohlášení konkurzu na majetek dlužníka podaný společně alespoň dvěma věřiteli-navrhovateli zjednodušuje osvědčování právě mnohosti věřitelů. Samozřejmě za předpokladu, že pohledávky alespoň dvou z věřitelů-navrhovatelů bude mít soud za osvědčené. V opačném případě se tato výhoda ztrácí.

Na roveň společnému návrhu však nelze stavět situaci, kdy k návrhu jednoho z věřitelů přistoupí samostatným návrhem další věřitel či věřitelé. Za této situace každý z těchto návrhů musí splňovat zmíněná kritéria včetně označení minimálně jednoho dalšího věřitele dlužníka (být odkazem na dříve podaný návrh). I když se takový přístup může jevit jako přehnaný formalismus, není tomu tak. Pouze bezpodmínečně trvání na náležitostech všech návrhů (ať jsou podány samostatně, nebo se jimi přistupuje do již zahájeného řízení) zajistí ve všech řízeních, a tím i pro všechny dlužníky a věřitele-navrhovatele stejné podmínky. Jedině tak lze dosáhnout rovnosti v rozhodování pro všechny.

Otázka mnohosti věřitelů byla v minulosti předmětem několika rozhodnutí soudů vyššího stupně. Vrchní soud v Praze v rozhodnutí sp. zn. 4 Ko 374/1997 vyslovil názor, že: „*úpadek dlužníka ... nemůže být naplněn tím, že toliko jediný věřitel svou pohledávku postoupí třetí osobě, ale naopak je dán pouze tehdy, pokud dlužník má více původních věřitelů, tedy těch, kteří své pohledávky neodvozují od věřitele jediného.*“ Právní názor vyslovený Vrchním soudem v Praze byl zpochybněn usnesením Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 31 Cdo 1302/2000 ze dne 31. 7. 2000 „*dalším věřitelem se splatnou pohledávkou za dlužníkem může být i osoba, která jednu z více pohledávek za dlužníkem nebo část jediné pohledávky za dlužníkem nabyla od věřitele, který podal návrh na prohlášení konkurzu, smlouvou o postoupení pohledávky nebo její části, uzavřenou podle ust. § 524 a násl. obč. zák.*“ K oběma názorům by bylo možné najít nalézt dostatek argumentů pro i proti.

Vrchní soud v Praze byl zřejmě veden svou praktickou zkušeností s návrhy, kdy se věřitelé snaží konkurzní řízení použít jako nástroj konkurenčního boje (a takových je skutečně dost a dost), zatímco Nejvyšší soud především principem rovnosti všech účastníků, právem věřitelů nakládat se svým majetkem (v tomto případě pohledávkami) a ochranou práv postupníků. Přistoupí-li soud prvního stupně na argumentaci Nejvyššího soudu ČR, musí, jak se domnívám, posuzovat celou situaci také podle § 39 obč. zákoníku a posuzovat postoupení pohledávky

i z hlediska účelu zákona (v tomto případě nepochybně zákona o konkurzu a vyrovnání) a dobrých mravů.

V souvislosti s otázkou mnohosti věřitelů bych chtěl upozornit na názor, který je v některých konkrétních řízeních prosazován, ovšem nelze jej, podle mého názoru, považovat za správný. Věřitelé v případech, kdy se soudy nepodaří osvědčit existenci dalšího věřitele, jenž byl v návrhu označen, naléhají na prohlášení konkurzu, popř. se odvolávají proti zamítavému rozhodnutí s tvrzením, že dlužník má splatný závazek např. u správce daně a tento fakt vylývá z obsahu soudního spisu. Soudy totiž v rámci zkoumání podmínek pro prohlášení konkurzu na majetek dlužníka (podmínky spočívající v dostatku majetku dlužníka, jehož zpeněžením by bylo možné získat prostředky alespoň k pokrytí nákladů konkurzního řízení, viz § 12a odst. 4 zákona o konkurzu a vyrovnání) činí dotazy mj. i u správce daně příslušného pro dlužníka.

Věřitelé v tomto případě pomíjí nepochybně fakt vázanosti soudu podaným návrhem a tvrzeními, jež jsou v něm uvedena. Sporné řízení je ovládáno zásadou projednací, která je tradičně chápána tak, že tvrdit skutečnosti a navrhopvat pro ně důkazy je zásadně věcí účastníků řízení.⁴⁾ I když soud v rámci své činnosti má poznatky o splatných závazcích dlužníka např. u správce daně, nemůže z nich vycházet, není-li tato skutečnost současně tvrzena v podaném návrhu.

V tomto směru se vyjádřil Vrchní soud v Olomouci v usnesení č. j. 2 Ko 82/2000-265 ze dne 14. 11. 2002: „*Správce daně jako věřitele dlužnice navrhovatel v návrhu na prohlášení konkurzu ani v jeho doplnění neuvedl. Jako svého věřitele ho v průběhu řízení před soudem prvního stupně neoznačila ani dlužnice. Soud prvního stupně sám v průběhu řízení tohoto věřitele zjistil a na existenci splatné pohledávky za dlužnicí se ho dotázal. Podání, ve kterých správce daně tvrdil své splatné pohledávky ani listiny, kterými je dokládal, nebyly podle obsahu spisu dlužnici doručeny. Dlužnici tak nebylo umožněno, aby se k tvrzení tohoto věřitele vyjádřila, aby se seznámila s listinami, kterými svou splatnou pohledávku dokládal a aby k nim zaujala stanovisko. O tom, že pro osvědčení jejího úpadku vyhodnotil soud prvního stupně i pohledávky tohoto věřitele, se dozvěděla dlužnice až z odůvodnění napadeného usnesení. Tento postup soudu prvního stupně porušil právo dlužnice jako účastnice řízení na spravedlivý proces ve smyslu článku 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Proto nemohl odvolací soud k pohledávkám tohoto věřitele v odvolacím řízení přihlížet. V důsledku tohoto pochybení soudu prvního stupně nebyl osvědčen úpadek dlužnice ve smyslu výše citovaného ustanovení § 1 odst. 2 zákona o konkurzu a vyrovnání. Nebylo totiž osvědčeno, že má dlužnice více věřitelů ...*“

K prokázání tvrzených skutečností musí navrhovatel ve svém návrhu na prohlášení konkurzu důkazy označit a ty i připojit (§ 4 odst. 2 věta druhá zákona o konkurzu a vyrovnání). Splnit přitom musí navrhovatel či navrhovatelé obě povinnosti současně. Pouhé označení důkazů bez jejich předložení vyvolává stav, kdy podaný návrh či návrhy nelze považovat za

řádné a musí být aplikován postup ve smyslu § 43 obč. soudního řádu včetně všech následků, které z neodstranění vad návrhu plynou.

● Návrh na ustavení předběžného správce

Otázce petitu návrhu na prohlášení konkurzu je věnována poslední část kapitoly věnované obecným náležitostem návrhu. Speciálně u věřitelských návrhů lze předpokládat také návrhy na ustanovení předběžného správce. Jde o postup vyplývající z § 9a odst. 1 zákona o konkurzu a vyrovnání. Je-li součástí petitu podaného návrhu také návrh na ustavení předběžného správce, musí i část návrhu věnovaná skutkovým tvrzením obsahovat pasáže, jež takový petit odůvodňuje. I na tato skutková tvrzení se vztahuje bezpodmínečně povinnost označit a doložit důkazy k prokázání tvrzených skutečností.

Opačný postup by opět znamenal neúplnost podaného návrhu a stejně jako v případě jiných nedostatků by muselo být přistoupeno k postupu podle § 43 obč. soudního řádu. Skutková tvrzení týkající se návrhu na ustavení předběžného správce musejí vycházet z § 9a odst. 1 zákona o konkurzu a vyrovnání, jenž definuje dvě podmínky pro vydání rozhodnutí, kterým bude předběžný správce ustanoven. Obě podmínky musejí být naplněny kumulativně, tj. v jediném okamžiku, v okamžiku kdy soud o ustavení předběžného správce rozhoduje (§ 154 odst. 1, § 167 odst. 2 o. s. ř.). Jde o okolnosti nasvědčující, že je dlužník v úpadku a potřebu zjistit nebo zajistit dlužníkův majetek.

Samotný návrh na prohlášení konkurzu, je-li úplný a má všechny zákonem požadované náležitosti, je tak sám schopen splnit podmínku osvědčení okolností, které nasvědčují úpadku dlužníka, pro potřebu ustanovení předběžného správce. Pokud se týká požadavku potřeby zjištění nebo zajištění dlužníkovy majetku, postačí, jsou-li v návrhu na ustavení předběžného správce uvedeny konkrétní okolnosti, ze kterých je zřejmé, že se dlužník nejrůznějšími formami zbavuje svého majetku k újmě budoucí konkurzní podstaty.⁵⁾

K podmínkám pro ustanovení předběžného správce a jeho postavení vůči dlužníku a soudu se podrobně vyjádřil Vrchní soud v Olomouci ve dvou rozhodnutích.

V rozhodnutí č. j. 1 Ko 109/2003-418 ze dne 27. 8. 2003 se tvrdí, že je třeba přisvědčit odvolateli, že rozporná tvrzení účastníků o existenci vzájemných závazkových vztahů, ani potřeba zjištění schopnosti dlužnice dostát splatným závazkům, není důvodem pro ustavení předběžného správce. Zákon o konkurzu a vyrovnání podmínky pro ustavení předběžného správce, jak je již uvedeno výše, zcela jednoznačně vymezuje, včetně úkonů, které má předběžný správce plnit. Z toho vyplývá, že není přípustné, aby předběžný správce nahrazoval činnost soudu či účastníků řízení. Pouze soud sám je oprávněn a povinen zjišťovat, zda jsou doloženy splatné pohledávky navrhovatele konkurzu, zda je osvědčen úpadek dlužníka a zda jsou splněny i ostatní podmínky pro prohlášení konkurzu (§ 12a zákona o konkurzu a vyrovnání).

Tím samozřejmě není vyloučeno, aby ke svému rozhodnutí využil soud zjištění předběžného správce, kte-

rá byla učiněna v souladu s jeho činností prováděnou podle zákona o konkurzu a vyrovnání. Není však v souladu se zákonem o konkurzu a vyrovnání, aby věcné rozhodnutí soud prvního stupně odkládal do doby, než mu potřebné skutečnosti zjistí ustavený předběžný správce, anebo aby tomuto správci ukládal povinnosti, které mu dle zákona o konkurzu a vyrovnání nepřísluší.

V rozhodnutí č. j. 1 Ko 110/2003-420 ze dne 27. 8. 2003 se pak uvádí, že odvolatelce lze však přisvědčit v tom smyslu, že není v souladu s povinnostmi předběžného správce, aby nechával oceňovat majetek dlužnice. S ohledem na rozsah činností předběžného správce a jeho povinnosti tak, jak jsou vymezeny zákonem o konkurzu a vyrovnání ve výše citovaných zákonných ustanoveních, je ocenění majetku dlužníka znalcem v této fázi konkurzního řízení zcela bez významu. K povinnostem předběžného správce sice patří provést soupis majetku dlužníka, nikoliv však jeho ocenění.

Ocenění majetku dlužníka dle § 18 odst. 5 zákona o konkurzu a vyrovnání, slouží totiž až správci konkurzní podstaty ke zpeněžení majetku konkurzní podstaty. Před prohlášením konkurzu však ocenění majetku dlužníka není úkolem předběžného správce, neboť v této fázi konkurzního řízení nelze předjímat, jak bude o návrhu na prohlášení konkurzu na majetek dlužníka rozhodnuto a zda tedy bude konkurz prohlášen. Ustanovení § 18 odst. 5 zákona o konkurzu a vyrovnání se ve smyslu § 9b odst. 3 téhož zákona vztahuje na předběžného správce pouze přiměřeně. Před prohlášením konkurzu není také přípustné, aby předběžný správce výkonem svých povinností nahrazoval činnost soudu či účastníků řízení a aby zjišťováním ceny majetku dlužníka zjišťoval údaje potřebné pro posouzení případného předlužení dlužníka. Je na věřitelích domáhajících se prohlášení konkurzu na majetek dlužnice, aby doložili splatné pohledávky za dlužnicí a aby uvedli okolnosti osvědčující její úpadek.

Tato jejich povinnost nemůže být nahrazována skutečností zjištěnými z činnosti předběžného správce. Není proto ani možno souhlasit se závěrem soudu prvního stupně v tom, že pokud předběžnému správci uložil, aby podal zprávu o stavu majetku dlužníka, že by podání takové zprávy zahrnovalo i vyčíslení reálné hodnoty tohoto majetku.

2. PŘIHLÁŠKA POGLEDÁVKY DO KONKURZNÍHO ŘÍZENÍ

Příhláška pohledávky představuje pro věřitele nejpodstatnější úkon v celém konkurzním řízení. Způsob, jakým konkurzní věřitel uplatní svůj nárok, ovlivní podstatnou měrou úspěch, či neúspěch věřitele v konkurzním řízení, to je především míru uspokojení jeho uplatněného nároku.

Dále uváděné skutečnosti se týkají především přihlášek pohledávek, které vztahují k nárokům vzniklým dříve než byl prohlášen konkurz na majetek úpadce. Nároky vzniklé po prohlášení konkurzu, tj. pohledávky za podstatou (§ 31 odst. 2 zákona o konkurzu a vyrovnání) a pracovní nároky popsané v § 31

odst. 3 a 4 a § 32 odst. 4 zákona o konkurzu a vyrovnání nejsou předmětem přezkumného jednání a lze je uspokojit kdykoliv v průběhu konkurzního řízení. Způsob jejich řádného uplatnění a postupu při určování jejich případné oprávněnosti je proto poněkud odlišný.

MÍSTO A TERMÍN PRO UPLATNĚNÍ PŘIHLÁŠKY POGLEDÁVKY

Konkurzní věřitelé na základě výzvy soudu učiněné v usnesení o prohlášení konkurzu v souladu s § 13 odst. 2 písm. c) zákona o konkurzu a vyrovnání podávají přihlášky pohledávek u soudu, který konkurz prohlásil. Přihláška pohledávky zasláná pouze správci konkurzní podstaty nemůže být považována za řádně podanou přihlášku pohledávky a nemůže mít ani účinky zamýšlené podle § 20 odst. 8 zákona o konkurzu a vyrovnání, tj. že promlčecí lhůta podáním přihlášky pohledávky přestává běžet.

V praxi správci většinou přihlášky pohledávek jim doručené bez dalšího konkurznímu soudu postupují. Jde však o jejich dobrou vůli a nikoliv o povinnost uloženou jim v ustanoveních zákona o konkurzu a vyrovnání. Nebude-li správce konkurzní podstaty takto postupovat, nemůže konkurzní věřitel vůči správci konkurzní podstaty z těchto důvodů uplatňovat žádné nároky.

Soud v usnesení o prohlášení konkurzu také určuje lhůtu, ve které mají věřitelé svůj nárok uplatnit. Lhůta daná v rozhodnutí o prohlášení konkurzu nesmí být kratší než třicet dnů a delší než tři měsíce. K charakteru lhůty je třeba uvést, že zmíněná lhůta není lhůtou propadnou, její uplynutím nepadá pro konkurzního věřitele možnost svůj nárok řádně uplatnit.

Jako propadnou je třeba hodnotit jediné lhůtu vymezenou v § 22 odst. 2 zákona o konkurzu a vyrovnání. Do dvou měsíců od konání prvního přezkumného jednání může věřitel uplatnit řádně a včas svůj nárok. Aby byla lhůta zachována, musí být poslední den zmíněné lhůty přihláška pohledávky doručena na podatelnu soudu, jenž konkurz na majetek příslušného úpadce prohlásil. Lhůta v § 22 odst. 2 zákona o konkurzu a vyrovnání je lhůtou hmotněprávní. Takový závěr lze opřít o zmíněný § 20 odst. 8 zákona o konkurzu a vyrovnání a jeho popsané dopady.

OBECNÉ NÁLEŽITOSTI PŘIHLÁŠKY POGLEDÁVKY

V otázce formy a obecných náležitostí přihlášky pohledávky je možno odkázat na předchozí kapitoly. Pouze na místo dlužníka je nutné hovořit o označení úpadce.

K upřesnění označení konkurzního řízení může věřitel užít také uvedení spisové značky. Spisová značka je údaj uváděný na každém rozhodnutí soudu v pravém horním rohu a obsahuje, v tomto pořadí, označení:

- soudního oddělení (první číslo nebo čísla oddělená lomítkem či závorkami),
- druhu řízení (v případě konkurzního řízení jde o velké písmeno „K“, v případě vyrovnacího řízení jde o označení „Kv“),
- pořadí řízení v rejstříku příslušného soudního oddělení (první číselný údaj před lomítkem),

– rok soudního rejstříku (údaj za lomítkem).

Údaj uvedený na rozhodnutí soudu je uváděn jako „číslo jednací“; tj. spisová značka doplněná číslem stránky soudního spisu uváděné na konci a oddělené od spisové značky pomlčkou. Uvedení tohoto údaje může konkurzní řízení, ke kterému přihláška pohledávky je věřitelem podávána, nezaměnitelně identifikovat.

Podstatné náležitosti přihlášky pohledávky vymezuje především § 20 odst. 2 první a poslední věta zákona o konkurzu a vyrovnání. Kromě již zmíněných obecných nároků kladených na každé podání určené soudu musí řádná přihláška pohledávky obsahovat:

- a) důvod přihlášené pohledávky,
- b) výši přihlášené pohledávky,
- c) údaj o vykonatelnosti, či nevykonatelnosti uplatněné pohledávky či pohledávek,
- d) uplatněné pořadí pohledávky.

S ohledem na charakter přihlašované pohledávky lze k podstatným náležitostem přihlášky pohledávky přiřadit vázanost přihlášené pohledávky na podmínku ve smyslu § 20 odst. 4 zákona o konkurzu a vyrovnání a skutečnosti vyplývající z § 28 zákona o konkurzu a vyrovnání, tj. údaje o případném právu na oddělené uspokojení.

DŮVOD PŘIHLÁŠENÉ POGLEDÁVKY

Důvodem přihlášené pohledávky je třeba vždy rozumět popis všech důležitých skutečností právního vztahu mezi věřitelem a úpadcem. Povinností věřitele rozhodně není provádět právní kvalifikaci popsání skutkového děje; uvedení právní kvalifikace však nemůže být na druhé straně hodnoceno jako vada přihlášky.

V tomto duchu se vyjadřuje i časopis Soudní judikatura č. 7/2003 v právní větě uvedené pod č. 127: „*Věřitel není povinen podřadit nárok uplatněný v přihlášce pohledávky do konkurzu konkrétnímu zákonnému ustanovení; musí však úplně a určitě vylíčit skutečnosti, na nichž se pohledávka zakládá (§ 20 zákona č. 328/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů).*“ Skutečnost, že tento právní názor přejala i soudy druhého stupně, svědčí citace z usnesení Vrchního soudu v Olomouci č. j. 6 Cmo 78/2000-88 ze dne 26. 9. 2002: „*Právním důvodem vzniku přihlašované pohledávky je nutno rozumět skutečnosti, na nichž se pohledávka zakládá (ustanovení § 20 odst. 2 zákona o konkurzu a vyrovnání v rozhodném znění do 30. 4. 2000), tedy takové skutkové okolnosti, z nichž lze na existenci této pohledávky usuzovat.*“

Důvod přihlášené pohledávky je nutné popsat nejen tak, aby byl zcela nezaměnitelný, ale také tak, aby z popisu bylo možné usuzovat na pravost uplatněného nároku. Popis skutkového děje, jenž jej činí zcela nezaměnitelným ovšem současně neobsahující všechny skutečnosti nutné k posouzení jeho oprávněnosti vůči úpadci (např. pominutí všech postoupení pohledávek, které „přivedly“ až do držení k věřiteli podávajícímu přihlášku pohledávky), by siace neměl vést k postupu podle § 20 odst. 3 zákona o konkurzu a vyrovnání (výzvě k odstranění vad při-

hlášky), ale povede k popření pohledávky nejméně ze strany správce konkurzní podstaty při přezkumném jednání.

K tomu opět Soudní judikatura č. 2/2003, která pod č. 35 uvádí tento právní názor: „*Obsahuje-li přihláška pohledávky do konkurzu údaje, jež nezaměnitelným způsobem identifikují skutek (skutkový děj), na jehož základě věřitel přihlašuje svůj nárok (v peněžité formě) do konkurzu, ale konkurzní věřitel (přihlašovatel pohledávky) ani do skončení přezkumného jednání nevyjádřil všechny skutečnosti významné pro posouzení, zda jde o pohledávku pravou, uplatněnou ve správné výši a ve správném pořadí, je to důvodem k popření pohledávky, nikoli důvodem k odstraňování vad přihlášky.*“

Přehlednosti a jednoznačnosti přihlášky pohledávky v žádném případě neprosívá, pokud je věřitel uplatňující jedním podáním více samostatných nároků (což nelze vyloučit ani hodnotit bez dalšího jako vadu přihlášky), od sebe jednoznačně v textu neoddělí. Omyly a nejasnosti vzešlé z tohoto nedostatku přihlášky pohledávky se velmi často projeví až u přezkumného jednání popř. až v rámci incidenčního sporu. Odstraňování vzniklých potíží je pak velmi složité, ne-li zcela nemožné.

Důvod uvedený v písemném vyhotovení přihlášky pohledávky může věřitel měnit až do okamžiku konání přezkumného jednání, v jehož rámci bude jeho přihláška pohledávky přezkoumávána. Přesněji řečeno, změnu důvodu lze uplatnit až do okamžiku, kdy bude konkrétní přihláška pohledávky přezkoumána ze strany správce konkurzní podstaty a kdy dostanou prostor k jejím případným popřením další věřitelé – účastníci konkurzního řízení a úpadce.

K tomu opět z usnesení Vrchního soudu v Olomouci č. j. 6 Cmo 78/2000-88 ze dne 26. 9. 2002: „*Konkurzní věřitel přitom může, a to až do přezkoumání jím přihlášené pohledávky, dokud jeho pohledávka není zjištěna nebo účinně popřena, měnit jak právní důvod, tak i výši nebo pořadí pohledávky.*“ Pokud se věřitel rozhodne využít tohoto svého nezadatelného práva např. až při přezkumném jednání, musí počítat s variantou, že správce konkurzní podstaty nebude na místě schopen nové důvody odpovědně posoudit a požádá, aby konkrétní přihláška pohledávky byla zařazena do dalšího přezkumného jednání, popř. aby za účelem jejího řádného přezkoumání bylo nařízeno další přezkumné jednání.

VÝŠE PŘÍHLÁŠENÉ POHLEDÁVKY

Otázka výše přihlášené pohledávky je řešena opět především v § 20 odst. 2 zákona o konkurzu a vyrovnání. Základními zásadami pro řádné uvedení výše přihlášené pohledávky je:

a) přihlášená pohledávka musí být vždy vyjádřena v peněžích, a to přesnou částkou; pohledávka neurčitě výše nebo jiný nepeněžitý nárok musí být také jednoznačně vyčíslen, tj. jeho výše musí být odhadnuta nebo jinak určena; způsob výpočtu přihlášené částky musí přitom jasně vyplývat z textu přihlášky; z textu zákona o konkurzu a vyrovnání přitom vůbec není zřejmé, zda musí jít o odhad provedený soudním znalcem,

nebo zda postačí odhad provedený samotným přihlašováním se věřitelem;

b) uvedená částka musí být vyjádřena v korunách českých;

c) jde-li o pohledávku v cizí měně, musí být přepočítána podle kursu ČNB ke dni prohlášení konkurzu; smluvní ujednání v rámci právního vztahu mezi přihlašováním se věřitelem a úpadcem v otázce kursu pro přepočet dlužné částky nemohou být uplatněna;

d) je-li věřitelem uplatňováno také příslušenství přihlášené pohledávky (úroky, úroky z prodlení, poplatky z prodlení apod.), musí být vyjádřeno konečnou částkou a z textu přihlášky musí být zřejmé, jakým způsobem bylo uplatněné příslušenství vypočteno. Přihláška musí obsahovat vyčíslení příslušenství ke dni prohlášení konkurzu. Příslušenství pohledávky přirostlé po tomto datu je v souladu s § 33 odst. 1 písm. a) zákona o konkurzu a vyrovnání vyloučeno z uspokojení a nebude v rámci rozvrhového usnesení uspokojeno. Pro úplnost je třeba dodat, že podřazení příslušenství či jeho části pod § 33 odst. 1 písm. a) zákona o konkurzu a vyrovnání není důvodem pro popření pohledávky v rámci přezkumného jednání; taková částka (neexistuje-li jiný důvod pro zpochybnění její pravosti) bude ze strany správce konkurzní podstaty uznána, ovšem bude o ní současně prohlášeno, že je, s ohledem na § 33 odst. 1 písm. a) zákona o konkurzu a vyrovnání, vyloučena z uspokojení.

ÚDAJ O VYKONATELNOSTI, ČI NEVYKONATELNOSTI PŘÍHLÁŠENÉ POHLEDÁVKY

Tvrzení o vykonatelnosti uplatňované pohledávky musí být nejen tvrzeno v textu přihlášky pohledávky, ale musí být i řádně doloženo. Jediným relevantním dokladem je meritorní rozhodnutí soudu (popř. některého ze státních orgánů) opatřené doložkou právní moci. Doložkou právní moci může stejnopis rozhodnutí opatřit pouze soud nebo orgán, který rozhodnutí vydal.

Doklad o vykonatelnosti uplatněné pohledávky lze v souladu s § 20 odst. 2 poslední věta zákona o konkurzu a vyrovnání doložit nejpozději při přezkumném jednání, na kterém bude předmětná pohledávka přezkoumávána. Věřiteli tedy může v krajním případě stačit, pokud v textu přihlášky uvede tvrzení o vykonatelnosti přihlášené pohledávky a doklad k tomuto tvrzení doloží až při příslušném soudním jednání.

Nebude-li však tvrzení o vykonatelnosti pohledávky řádně doloženo, bude na přihlášenou pohledávku pohlíženo jako na nevykonatelnou, což může nejen ovlivnit názor správce konkurzní podstaty na její uznání, ale také ovlivnit aktivní legitimaci v případě popření pohledávky ze strany správce konkurzní podstaty či některého z věřitelů. U nevykonatelné pohledávky je aktivně legitimován k podání žaloby věřitel, jenž pohledávku přihlásil. U pohledávky, jež je posuzována jako vykonatelná, je aktivně legitimován k podání příslušné incidenční žaloby subjekt (správce konkurzní podstaty nebo popírající věřitel), který pohledávku popřel.

Pro úplnost je třeba dodat, že samotné, byť vykonatelné, soudní rozhodnutí nemůže být důvodem pro

přihlášení pohledávky. Nelze na ně tedy bez uvedení dalších skutečností týkajících se vzniku přihlášené pohledávky odkazovat.

POŘADÍ PŘIHLÁŠENÉ POHLEDÁVKY

Zákon o konkurzu a vyrovnání rozlišuje dvě třídy pohledávek, jež jsou předmětem přezkumného jednání. První třída je tvořena pohledávkami z titulu pracovních nároků vymezenými v § 31 odst. 3, 4 a § 32 odst. 4 zákona o konkurzu a vyrovnání. Ostatní pohledávky jsou pohledávkami druhé třídy.

Vymezení pohledávek první třídy je v citovaných ustanoveních zákona o konkurzu a vyrovnání poněkud nepřehledné, nehledě na fakt, že odkazy u jednotlivých výše zmíněných ustanovení jsou neúplné. Následující tabulka naznačuje, které pohledávky z titulu pracovních nároků lze zařadit do pohledávek první třídy:

● Rozlišení pracovních nároků

pracovní nároky podle § 31 odst. 3 písm. a), b) zákona o konkurzu a vyrovnání	pracovní nároky podle § 31 odst. 3 písm. c) až i) zákona o konkurzu a vyrovnání
pohledávky II. třídy <i>tři roky před prohlášením konkurzu</i>	pohledávky II. třídy <i>tři roky před prohlášením konkurzu</i>
POHLEDÁVKY ZA PODSTATOU	POHLEDÁVKY I. TŘÍDY <i>1. den měsíce, kdy byl konkurz prohlášen</i>
<i>okamžik prohlášení konkurzu</i>	POHLEDÁVKY ZA PODSTATOU <i>okamžik prohlášení konkurzu</i>
POHLEDÁVKY ZA PODSTATOU	POHLEDÁVKY ZA PODSTATOU

Uvedení třídy u každé uplatňované pohledávky umožňuje také řádné vedení sporu o pořadí pohledávky, a to v případě, že správce konkurzní podstaty nebo některý z konkurzních věřitelů nesouhlasí s pořadím uplatněným přihlašujícím věřitelem.

I když v současné praxi nejsou spory o pořadí pohledávek časté, nelze je zcela vyloučit a opomíjet. Spory tohoto druhu se dotýkají především pohledávek úřadů práce, jež v souladu s ustanoveními zákona č. 118/2000 Sb. přihlašují do konkurzních řízení částky, jež vyplatily zaměstnancům úpadce z titulu mezd nevyplacených úpadcem-zaměstnavatelem.

VÁZANOST POHLEDÁVKY NA PODMÍNKU

Pohledávky vázané na podmínku se týkají především ručitelů úpadce a osob, které svým majetkem zajišťovaly závazky úpadce (např. poskytl do zástavy svůj majetek). Podmínka, na níž je přihlášo-

vaná pohledávka vázaná, musí být v textu přihlášky nejen jednoznačně vymezena, ale její existence musí být opět i doložena. Nedostatečné vymezení podmínky ze strany věřitele by nemělo být nahrazováno činností správce konkurzní podstaty, ale mělo by vést k postupu podle § 20 odst. 3 zákona o konkurzu a vyrovnání, tj. k výzvě k odstranění vady přihlášky.

Pohledávka vázaná na jednoznačnou podmínku bude (jde-li o jinak řádnou a osvědčenou pohledávku) uznána jako podmíněná a její úhrada v rámci rozvrhového usnesení bude možná v případě, že podmínka bude naplněna. K naplnění podmínky však nemusí nutně dojít do okamžiku vydání rozvrhového usnesení. Ustanovení § 33 odst. 2 písm. b) zákona o konkurzu a vyrovnání výslovně počítá s tím, že zjištěné pohledávky vázané na podmínku, resp. částky určené k jejich poměrnému uspokojení, budou při rozvrhu složeny do soudní úschovy a vyplaceny příslušnému věřiteli po splnění podmínky. Bude-li najisto postaveno, že uvedená podmínka nemůže být již naplněna, budou peněžní prostředky určené k poměrnému uspokojení podmíněné zjištěné pohledávky rozvrženy samostatným rozvrhovým usnesením mezi zbylé zjištěné pohledávky podle jejich zařazení do tříd.

Novela zákona o konkurzu a vyrovnání, provedená zákonem č. 105/2000 Sb., poněkud ztížila, pokud jde o přihlašování pohledávek, postavení subjektů, jejichž věci, práva nebo pohledávky zajišťují pohledávky oddělených věřitelů vůči úpadci. Zatímco právní úprava účinná do 30. 4. 2000 jejich pohledávky vůči úpadci vzniklé z titulu plnění, které poskytly ve prospěch konkurzní podstaty z věcí zajišťujících pohledávky oddělených věřitelů úpadce, považovala za přihlášené bez dalšího v okamžiku, kdy takové plnění poskytly, po 1. 5. 2000 musejí být stejně přihlášky těmito subjekty řádně podány u konkurzního soudu. Zajišťující subjekt je tak částečně oproti ostatním konkurzním věřitelům handicapován.

Zatímco běžný konkurzní věřitel má relativně dostatek času na podání řádné přihlášky, zmíněné subjekty mohou mít prostor pro podání přihlášky omezen, pokud správce konkurzní podstaty jejich majetek zahrne v souladu s § 27 odst. 5 zákona o konkurzu a vyrovnání do konkurzní podstaty těsně před uplynutím propadné lhůty pro podání řádných přihlášek dané § 22 odst. 2 zákona o konkurzu a vyrovnání nebo samy v téže lhůtě poskytnou požadované plnění.

PRÁVO NA ODDĚLENÉ USPOKOJENÍ

Pro konkurzní věřitele požadující oddělené uspokojení podle § 28 zákona o konkurzu a vyrovnání platí, že musejí ve své přihlášce jasně identifikovat předmět, u něhož se nárokuje zajišťovací právo, druh a důvod pro vznik zajišťovacího práva a zajišťovanou pohledávku. Takové nároky na věřitele znění zákona o konkurzu a vyrovnání účinné do 30. 4. 2000 přímo nekladlo.

Pouze z charakteru institutu odděleného uspokojení bylo možné dovodit, že věřitel uplatňující právo na oddělené uspokojení tuto povinnost má. V opačném

případě totiž správce konkurzní podstaty nebyl schopen vydefinovat částku, kterou má být oddělený konkurzní věřitel uspokojen.

Tento text ani vzory podání si v žádném případě nečiní nárok být jediným správným návodem k postupu v konkurzních řízeních. Mou snahou bylo poskytnout základ-

ní poznatky pro věřitele vstupující do konkurzního řízení jako navrhovatelé nebo jako subjekty uplatňující po prohlášení konkurzu n majetek úpadce svou pohledávkou. Proto např. není ve vzorech použit institut podmíněné pohledávky, která se v praxi vyskytuje jen velmi výjimečně. Domnívám se však, že předložený text může být vhodným návodem pro standardní případy návrhů na prohlášení konkurzu a přihlášek pohledávek.

3. VZORY

VZOR

NÁVRH DLUŽNÍKA NA PROHLÁŠENÍ KONKURZU NA JEHO VLASTNÍ MAJETEK

(tzv. samodlužnický návrh, § 4 odst. 3 zákona o konkurzu a vyrovnání)

Krajský soud v Brně
pracoviště Husova 15
601 95 Brno⁶⁾

V Brně 1. 3. 2004

– účetní závěrky za rok 2000 až 2003
– seznam věřitelů a dlužníků navrhovatele

III.

Navrhovatelé se z těchto důvodů nedostává především peněžních prostředků. V současné době navrhovatel není schopen hradit své splatné závazky. Také hodnota majetku navrhovatele nedosahuje výše splatných závazků navrhovatelových. V majetku navrhovatele jsou v současné době drobné stavební stroje, pohledávky za jeho vlastními dlužníky a peněžní hotovost ve výši 230 000,- Kč. Navrhovatel ukončil svou podnikatelskou činnost, ukončil dohodou pracovní poměry se všemi zaměstnanci, činnost navrhovatele (podávání daňových příznání apod.) zajišťuje jednatel navrhovatele. K bývalým zaměstnancům má navrhovatel pouze drobné pohledávky. Jejich seznam je uveden v seznamu věřitelů. Pohledávky ke správci daně nebo z titulu odvodů za zaměstnance navrhovatele nemá.

Navrhovatel se z výše uvedených důvodů nachází v úpadku jak ve formě insolvence, tak ve formě předlužení tak, jak jsou definovány v ustanoveních § 1 odst. 2 a 3 zákona č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání v posledním znění.⁷⁾

Důkazy:

- seznam majetku navrhovatele
- seznam věřitelů a dlužníků navrhovatele
- doklady k pohledávkám navrhovatele za jeho vlastními dlužníky⁸⁾

IV.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti navrhovatel navrhuje, aby soud vydal toto

u s n e s e n í :

Na majetek obchodní společnosti Rumcajs a Manka, s. r. o., se sídlem Krátká 1, 615 00 Brno, IČ: 12345678 se prohlašuje konkurz.⁹⁾

.....
František Novák
Olomouc, jednatel navrhovatele¹⁰⁾

NÁVRH NA PROHLÁŠENÍ KONKURZU

Navrhovatel-dlužník: Rumcajs a Manka, s. r. o., se sídlem Krátká 1, 615 00 Brno, IČ: 12345678

I.

Navrhovatel je obchodní společností, která je zapsána u Obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Brně od 1. 10. 1993. Předmětem činnosti navrhovatele je stavební činnost. V prvních pěti letech navrhovatel podnikal se ziskem. Navrhovatel v roce 1999 uzavřel s městem Uherský Ostroh smlouvu na stavbu sportovního areálu. Cena za dílo byla stanovena jako pevná v částce 10 500 000,- Kč. Součástí uzavřené smlouvy o dílo bylo ujednání o smluvní pokutě ve výši 1 000 000,- Kč pro případ, že dílo nebude dokončeno v termínu, to je do 30. 6. 2000.

Důkazy:

- úplný výpis z obchodního rejstříku navrhovatele
- smlouva o dílo na stavbu sportovního areálu

II.

Z důvodů velmi opožděné dodávky podstatné části stavebních materiálů, zvýšení vstupních nákladů a nutnosti uhradit dohodnutou smluvní pokutu dokončil navrhovatel dílo se značnou ztrátou. Kromě toho realizace tohoto díla zabrala celou kapacitu navrhovatele, a tak i celý rok 2000 dokončil navrhovatel se ztrátou.

V dalších letech se ztráta navrhovatele dále prohlubovala. Důvodem byla především prohlubující se druhotná platební neschopnost, kdy objednatelé nehradili ceny za provedená stavební díla.

Důkazy:

- doklad o úhradě smluvní pokuty objednateli ze dne 10. 10. 2000

VZOR

NÁVRH VĚŘITELE NA PROHLÁŠENÍ KONKURZU NA MAJETEK DLUŽNÍKA

(tzv. věřitelský návrh, § 4 odst. 2 zákona o konkurzu a vyrovnání)

Krajský soud v Brně
pracoviště Husova 15
601 95 Brno¹¹⁾

V Brně 1. 3. 2004

NÁVRH NA PROHLÁŠENÍ KONKURZU

Navrhovatel-věřitel: Křemílek a Vochoomůrka, a. s., se sídlem Tovačovská ulice 10, 680 00 Olomouc, IČ: 87654321, právně zastoupen JUDr. Janem Novákem, advokátem AK Tovačovská ulice 12, 680 00 Olomouc**Dlužník: Rumcajs a Manka, s. r. o., se sídlem Krátká 1, 615 00 Brno, IČ: 12345678**

I.

Navrhovatel je obchodní společností, která je zapsána u Obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Ostravě od 1. 1. 1993. Předmětem činnosti navrhovatele je stavební činnost a výroba stavebních materiálů.

Dlužník je obchodní společností, která je zapsána u Obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Brně od 1. 10. 1993. Předmětem činnosti dlužníka je stavební činnost a realitní činnost.

Záväzkové vztahy popsané v bodech II. a III. tohoto návrhu vznikly při podnikatelské činnosti navrhovatele a dlužníka a řídí se tedy platnými ustanoveními zákona č. 513/91 Sb., obchodní zákoník.

Důkaz:

– úplný výpis z obchodního rejstříku navrhovatele a dlužníka

II.

Dlužník 10. 1. 1999 uzavřel s městem Tovačov smlouvu na stavbu sportovního areálu. V souvislosti s tímto dílem uzavřel dlužník s navrhovatelem dne 1. 2. 1999 smlouvu o dílo č. 15/1999, ve které se navrhovatel jako zhotovitel zavázal pro dlužníka jako objednatel zajištit výstavbu inženýrských sítí pro budovaný sportovní areál. Dílo mělo být dokončeno do 30. 5. 1999. Cena za provedení díla byla stanovena pevnou částkou ve výši 500 000,- Kč. Cena za dílo měla být uhrazena do 10 dnů od předání tohoto díla. Navrhovatel dílo dokončil v termínu určeném uzavřenou smlouvou o dílo a řádně a bez výhrad ze strany dlužníka jako objednatel je dne 30. 5. 1999 předal. Dlužník ve lhůtě určené smlouvou cenu za dílo neuhradil.

Na základě písemné výzvy ze strany navrhovatele dlužník písemně uznal svůj závazek vůči navrhovateli, a to dopisem ze dne 10. 10. 1999.

Důkazy:

- smlouva o dílo na stavbu sportovního areálu ze dne 10. 1. 1999
- smlouva o dílo ze dne 1. 2. 1999 č. 15/1999
- protokol o předání díla podle smlouvy č. 15/1999 ze dne 30. 5. 1999
- upozornění navrhovatele zasláná dlužníku ze dne 15. 9. 1999
- dopis dlužníka zasláný navrhovateli ze dne 10. 10. 1999

III.

V souvislosti s výstavbou těož sportovního areálu pro město Tovačov uzavřel navrhovatel s dlužníkem dne 2. 2. 1999 kupní smlouvu č. 22/1999, kterou se navrhovatel jako prodávající zavázal dodat dlužníku jako ku-

pujícímu stavební materiál, který byl přesně specifikován v bodě I. této smlouvy, a to včetně dohodnutého množství a ceny. Zboží mělo být dodáno podle smlouvy do 15. 3. 1999. Navrhovatel stavební materiál v termínu dodal požadované zboží, které dlužník také řádně převzal. Kupní cena ve výši 5 620 000,- Kč měla být uhrazena dlužníkem do 31. 3. 1999. Dlužník kupní cenu v termínu neuhradil.

Navrhovatel podal u Krajského soudu v Brně žalobu ze dne 10. 6. 1999 na úhradu kupní ceny včetně příslušenství. Krajským soudem byl dne 1. 2. 2000 vydán platební rozkaz č. j. 1 Ro 290/1999-15, kterým bylo dlužníku uloženo uhradit navrhovateli částku 5 620 000,- Kč, příslušenství a náklady řízení. Platební rozkaz nabyl právní moci dne 25. 2. 2000. Dlužník doposud tyto částky navrhovateli neuhradil.

Důkazy:

- kupní smlouva ze dne 2. 2. 1999 č. 22/1999
- dodací listy ke smlouvě č. 22/1999
- žaloba proti dlužníku ze dne 10. 6. 1999
- platební rozkaz č. j. 1 Ro 290/1999-15 ze dne 1. 2. 2000 s doložkou právní moci

IV.

Navrhovatel má tedy za dlužníkem dvě splatné pohledávky, které pouze v jistíně dosahují částky 6 120 000,- Kč.

Dlužník obě pohledávky neuhradil po dobu delší než dva roky, a to přesto, že v prvním případě existenci pohledávky uznal a ve druhém případě nepodal řádný opravný prostředek. U dlužníka tedy nejde o neochotu, ale o objektivní neschopnost tyto závazky uhradit.¹²⁾

Kromě navrhovatele má dlužník splatné závazky také u obchodní společnosti Pařezová chaloupka, s. r. o., se sídlem ulice Nová 52, 686 52 Litovel, IČ: 00001234, a to ve výši přesahující jeden milion korun. Dále má dlužník splatný závazek ke svému bývalému zaměstnanci Karlu Plochovi, bytem Sluneční ulice 123, 750 00 Přerov. V tomto případě jde o závazek z titulu neuhrazené mzdy za dva měsíce roku 2000 (leden a únor).

Dlužník se z výše uvedených důvodů nachází v úpadku nejméně ve formě insolvence tak, jak je definována v ustanoveních § 1 odst. 2 zákona č. 328/91 Sb., o konkurzu a vyrovnání, v platném znění.¹³⁾Jde-li o rozsah majetku dlužníka, může navrhovatel pouze uvést, že dlužník je zřejmým vlastním drobných stavebních strojů.¹⁴⁾

Důkazy:

- úplný výpis z obchodního rejstříku obchodní společnosti Pařezová chaloupka, s. r. o., se sídlem ulice Nová 52, 686 52 Litovel, IČ: 00001234
- doklady osvědčující existenci pohledávek známých věřitelů označených v tomto návrhu necht' si vyžádá soud u obou označených věřitelů
- údaje týkající se majetku dlužníka necht' si soud vyžádá u dlužníka v souladu s § 4a odst. 1 písm. b) zákona č. 328/91 Sb., o konkurzu a vyrovnání v posledním

V.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti navrhovatel navrhuje, aby soud vydal toto

usnesení:

Na majetek obchodní společnosti Rumcajs a Manka, s. r. o., se sídlem Krátká 1, 615 00 Brno, IČ: 12345678 se prohlašuje konkurz.¹⁵⁾.....
JUDr. Jan Novák,na základě plné moci, která je k návrhu připojena¹⁶⁾

VZOR

PŘIHLÁŠKA POHLEDÁVKY VĚŘITELE DO KONKURZNÍHO ŘÍZENÍ S PRÁVEM NA ODDĚLENÉ USPOKOJENÍ**(nevykonatelná pohledávka, § 20 odst. 1 a 2, § 28 zákona o konkurzu a vyrovnání)**Krajský soud v Brně
pracoviště Husova 15
601 95 Brno¹⁷⁾

Olomouc dne 1. března 2004

**PŘIHLÁŠKA POHLEDÁVKY DO KONKURZNÍHO ŘÍZENÍ
NA MAJETEK ÚPADCE****Věřitel: Křemílek a Vochomůrka, a. s., se sídlem Tovačovská ulice 10, 680 00 Olomouc, IČ: 87654321, právně zastoupen JUDr. Janem Novákem, advokátem AK, Tovačovská ulice 12, 680 00 Olomouc****Úpadce: Rumcajs a Manka, s. r. o., se sídlem Krátká 1, 615 00 Brno, IČ: 12345678****I.**Krajský soud v Brně usnesením č. j. 39 K 1/2000-99 ze dne 13. 2. 2001 prohlásil konkurz na majetek úpadce. V tomto usnesení soud vyzval věřitele, aby ve lhůtě 30 dnů ode prohlášení konkurzu uplatnili své přihlášky u soudu. Věřitel proto v této lhůtě podává řádnou přihlášku pohledávky.¹⁸⁾

Důkaz:

– kopie usnesení o prohlášení konkurzu¹⁹⁾**II.**

Navrhovatel je obchodní společností, která je zapsána u Obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Ostravě od 1. 1. 1993. Předmětem činnosti navrhovatele je stavební činnost a výroba stavebních materiálů. Úpadce je obchodní společností, která je zapsána u Obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Brně od 1. 10. 1993. Předmětem činnosti úpadce je stavební činnost a realitní činnost.

Závazkové vztahy popsáné v bodech II. a III. tohoto návrhu vznikly při podnikatelské činnosti navrhovatele a dlužníka a řídí se tedy platnými ustanoveními zákona č. 513/91 Sb., obchodní zákoník.

Důkaz:

– úplný výpis z obchodního rejstříku navrhovatele a dlužníka

III.

Navrhovatel je obchodní společností, která je zapsána u Obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Ostravě od 1. 1. 1993. Předmětem činnosti navrhovatele je stavební činnost a výroba stavebních materiálů.

Úpadce je obchodní společností, která je zapsána u Obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Brně od 1. 10. 1993. Předmětem činnosti úpadce je stavební činnost a realitní činnost.

Závazkové vztahy popsáné v bodech II. a III. tohoto návrhu vznikly při podnikatelské činnosti navrhovatele a dlužníka a řídí se tedy platnými ustanoveními zákona č. 513/91 Sb., obchodní zákoník.

Důkaz:

– úplný výpis z obchodního rejstříku navrhovatele a úpadce

IV.

Úpadce 10. 1. 1999 uzavřel s městem Tovačov smlouvu na stavbu sportovního areálu. V souvislosti s tímto dílem uzavřel úpadce s navrhovatelem dne 1. 2. 1999 smlouvu o dílo č. 15/1999, ve které se navrhovatel jako zhotovitel zavázal pro úpadce jako objednatel zajistit výstavbu inženýrských sítí pro budovaný sportovní

areál. Dílo mělo být dokončeno do 30. 5. 1999. Cena za provedení díla byla stanovena pevnou částkou ve výši 500 000,- Kč. Cena za dílo měla být uhrazena do 10 dnů od předání tohoto díla. Navrhovatel dílo dokončil v termínu určeném uzavřenou smlouvou o dílo a řádně a bez výhrad ze strany úpadce jako objednatel je dne 30. 5. 1999 předal. Úpadce ve lhůtě určené smlouvou cenu za dílo neuhradil.

Na základě písemné výzvy ze strany navrhovatele úpadce písemně uznal svůj závazek vůči navrhovateli, a to dopisem ze dne 10. 10. 1999.

Důkazy:

- smlouva o dílo na stavbu sportovního areálu ze dne 10. 1. 1999
- smlouva o dílo ze dne 1. 2. 1999 č. 15/1999
- protokol o předání díla podle smlouvy č. 15/1999 ze dne 30. 5. 1999
- upomínka navrhovatele zasláná úpadci ze dne 15. 9. 1999
- dopis úpadce zasláný navrhovateli ze dne 10. 10. 1999

V.

Navrhovatel má tedy za úpadcem splatnou pohledávku, která v jistíně dosahuje částky 500 000,- Kč.

Příslušenství pohledávky představují úroky z prodlení. Jejich výše byla stranami smlouvy dohodnuta v čl. X. výše smlouvy o dílo ze dne 1. 2. 1999 označené v bodě IV. přihlášky. Jejich výše byla stanovena na 0,5% za každý den prodlení. Příslušenství pohledávky tedy činí za dobu od 11. 6. 1999 (den po splatnosti ceny za dílo) do 12. 2. 2001 (den předcházející dni prohlášení konkurzu) částku 1 555 000,- Kč.²⁰⁾

Pohledávka nebyla přiznána pravomocným rozhodnutím soudu ani nebyla věřitelem u soudu uplatněna.

Pohledávka věřitele je v plné výši zajištěna zajišťovacím institutem ve smyslu § 28 odst. 1 zákona o konkurzu a vyrovnání, a to zástavním právem k nemovitosti ve vlastnictví úpadce zapsané u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj se sídlem v Brně, Katastrální pracoviště Znojmo, obec a k.ú. Znojmo, parc. č. 756/2, LV č. 1010. Jde o rekreační objekt úpadce a pozemek pod objektem. Předmětem zástavního práva je jak pozemek, tak i nemovitost. Zástavní právo bylo zřízeno na základě smlouvy o zřízení zástavního práva ze dne 10. 2. 1999.²¹⁾

Důkazy:

- smlouva o dílo ze dne 1. 2. 1999 č. 15/1999
- zástavní smlouva ze dne 10. 2. 1999
- kopie LV č. 1010

VI.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti věřitel navrhuje, aby jeho pohledávka za úpadcem z titulu uzavřené smlouvy o dílo ze dne 1. 2. 1999 č. 15/1999 v celkové výši 2 055 000,- Kč tvořené jistinou ve výši 500 000,- Kč a příslušenstvím ve výši 1 555 000,- Kč byla v konkurzním řízení na majetek úpadce poměrně uspokojena jako nevykonatelná pohledávka II. třídy s právem na oddělené uspokojení k celé uplatněné pohledávce z titulu zástavního práva k nemovitostem zapsaným u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj se sídlem v Brně, Katastrální pracoviště Znojmo, obec a k.ú. Znojmo, parc. č. 756/2, LV č. 1010.

.....
 JUDr. Jan Novák,
 na základě plné moci²²⁾

VZOR

PŘIHLÁŠKA POHLEDÁVKY VĚŘITELE DO KONKURNÍHO ŘÍZENÍ
BEZ PRÁVA NA ODDĚLENÉ USPOKOJENÍ

(vykonatelná pohledávka, § 20 odst. 1 a 2 zákona o konkurzu a vyrovnání)

Krajský soud v Brně
pracoviště Husova 15
601 95 Brno²³⁾

Olomouc dne 1. 3. 2004

PŘIHLÁŠKA POHLEDÁVKY
DO KONKURNÍHO ŘÍZENÍ
NA MAJETEK ÚPADCE**Věřitel: Křemílek a Vochomůrka, a.s., se sídlem Tovačovská ulice 10, 680 00 Olomouc, IČ: 87654321, právně zastoupen JUDr. Janem Novákem, advokátem, AK Tovačovská ulice 12, 680 00 Olomouc****Úpadce: Rumcajs a Manka, s. r. o., se sídlem Krátká 1, 615 00 Brno, IČ: 12345678**

I.

Krajský soud v Brně usnesením č. j. 39 K 1/2000-99 ze dne 13. 2. 2001 prohlásil konkurz na majetek úpadce. V tomto usnesení soud vyzval věřitele, aby ve lhůtě 30 dnů ode prohlášení konkurzu uplatnili své přihlášky u soudu. Věřitel proto v této lhůtě podává řádnou přihlášku pohledávky.²⁴⁾

Důkaz:

- kopie usnesení o prohlášení konkurzu²⁵⁾

II.

Navrhovatel je obchodní společností, která je zapsána u Obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Ostravě od 1. 1. 1993. Předmětem činnosti navrhovatele je stavební činnost a výroba stavebních materiálů.

Úpadce je obchodní společností, která je zapsána u Obchodního rejstříku vedeného u Krajského soudu v Brně od 1. 10. 1993. Předmětem činnosti úpadce je stavební činnost a realitní činnost.

Závazkové vztahy popsané v bodech II. a III. tohoto návrhu vznikly při podnikatelské činnosti navrhovatele a dlužníka a řídí se tedy platnými ustanoveními zákona č. 513/91 Sb., obchodní zákoník.

Důkaz:

- úplný výpis z obchodního rejstříku navrhovatele a úpadce

III.

V souvislosti s výstavbou sportovního areálu pro město Tovačov uzavřel navrhovatel s úpadcem dne 2. 2. 1999 kupní smlouvu č. 22/1999, kterou se navrhovatel jako prodávající zavázal dodat úpadci jako kupujícímu stavební materiál, který byl přesně specifikován v bodě I. této smlouvy, a to včetně dohodnutého množství a ceny. Zboží mělo být dodáno dle smlouvy do 15. 3. 1999. Navrhovatel v termínu dodal požadované zboží, které úpadce také řádně převzal. Kupní cena ve výši 5 620 000,- Kč měla být

uhrazena úpadcem do 31. 3. 1999. Úpadce kupní cenu v termínu neuhradil.

Navrhovatel podal u Krajského soudu v Brně žalobu ze dne 10. 6. 1999 na úhradu kupní ceny včetně příslušenství. Krajským soudem byl dne 1. 2. 2000 vydán platební rozkaz č. j. 1 Ro 290/1999-15, kterým bylo úpadci uloženo uhradit navrhovateli částku 5 620 000,- Kč, příslušenství a náklady řízení. Platební rozkaz nabyl právní moci dne 25. 2. 2000. Úpadce doposud tyto částky navrhovateli neuhradil.

Důkaz:

- kupní smlouva ze dne 2. 2. 1999 č. 22/1999
- dodací listy ke smlouvě č. 22/1999
- žaloba proti úpadci ze dne 10. 6. 1999
- platební rozkaz ze dne 1. 2. 2000 č. j. 1 Ro 290/1999-15 s doložkou právní moci²⁶⁾

IV.

Navrhovatel má tedy za úpadcem splatnou pohledávku, která v jistně dosahuje částky 5 620 000,- Kč.

Příslušenství pohledávky představují:

1. Úroky z prodlení přiznané ve výše uvedeném platebním rozkaze. Jejich výše byla stranami smlouvy dohodnuta v čl. V. výše kupní smlouvy ze dne 2. 2. 1999 označené v bodu III. přihlášky. Jejich výše byla stanovena na 0,5 % za každý den prodlení. Příslušenství pohledávky tedy činí za dobu od 1. 4. 1999 (den po splatnosti ceny za dílo) do 12. 2. 2001 (den předcházející prohlášení konkurzu) částku 20 001 200,- Kč.²⁷⁾
2. Náklady řízení přiznané výše zmíněným platebním rozkazem ve výši 356 000,- Kč (soudní poplatky a náklady právního zastoupení).

Pohledávka byla přiznána pravomocným rozhodnutím soudu.

Pohledávka věřitele není zajištěna zajišťovacím institutem ve smyslu § 28 odst. 1 zákona o konkurzu a vyrovnání.

V.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti věřitel navrhuje, aby jeho pohledávka za úpadcem z titulu uzavřené kupní smlouvy ze dne 2. 2. 1999 č. 22/1999 v celkové výši 25 977 200,- Kč tvořené jistinou ve výši 5 620 000,- Kč a příslušenstvím ve výši 20 001 200,- Kč (úroky z prodlení) a 356 000,- Kč (náklady řízení) byla v konkurzním řízení na majetek úpadce poměrně uspokojena jako vykonatelná pohledávka II. třídy bez práva na oddělené uspokojení.

.....
JUDr. Jan Novák
na základě plné moci²⁸⁾

Poznámky:

- 1) Zelenka, J., Maršíková, J.: Zákon o konkurzu a vyrovnání s komentářem, – 2. podstatně přepracované a doplněné vydání podle stavu k 1. 2. 2002, Linde, Praha 2002, s. 985 až 986.
- 2) Bureš, J., Drápal, L., Mazanec, M.: Občanský soudní řád, Komentář, 5. vydání, C. H. Beck, Praha 2001, s. 133.
- 3) Sběrka soudních rozhodnutí a stanovisek č. 1/2003, rozhodnutí č. 9.
- 4) Viz pozn. č. 2, s. 357.
- 5) Viz pozn. č. 1, s. 217 až 218.
- 6) Podle § 9 odst. 3 písm. s) o. s. ř. je věcně příslušný k rozhodování v prvním stupni krajský soud, místní příslušnost se řídí § 85a o. s. ř. – příslušný je krajský soud, v jehož obvodu je sídlo navrhovatele-dlužníka (seznam obvodů krajských soudů je přílohou zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, adresy krajských soudů pak jsou uvedeny na serveru www.justice.cz).
- 7) Návrh na prohlášení konkurzu je oprávněný i tehdy, je-li u navrhovatele-dlužníka naplněna pouze jedna z forem úpadku, a to insolvence nebo předlužení (obě formy tedy nemusejí být naplněny kumulativně).
- 8) Tento důkaz není sice vyžadován ustanoveními zákona o konkurzu a vyrovnání, ale napomáhá soudu posoudit v případě, že pohledávky navrhovatele-dlužníka jsou jeho jediným majetkem či jeho podstatnou částí, zda u navrhovatele-dlužníka nejsou naplněny podmínky pro zamítnutí návrhu pro nedostatek majetku v souladu s § 12a odst. 4 zákona o konkurzu a vyrovnání.
- 9) V petitu návrhu na prohlášení konkurzu postačuje, aby navrhovatel-dlužník navrhl prohlášení konkurzu na svůj vlastní majetek; prvním obligatorní výroky, které souvisejí s prohlášením konkurzu, jako je ustavení správce konkurzní podstaty [§ 13 odst. 1 a 2 písm. b)], výzva k přihlášení pohledávek do konkurzního řízení včetně stanovení lhůty pro podání přihlášek [§ 13 odst. 2 písm. c)] a výzva dlužníkům dlužníka-úpadce, aby hradili své závazky k rukám správce konkurzní podstaty [§ 13 odst. 2 písm. d)], soud vloží do výroku svého meritorního rozhodnutí s úřední povinností.
- 10) Vedle uvedení přesného jména a funkce osoby, která za navrhovatele návrh na prohlášení konkurzu podpisuje, musí být návrh opatřen i vlastnoručním podpisem této osoby; podpis osoby nemusí být úředně ověřen. Nejedná-li za navrhovatele jeho právní zástupce, pak k návrhu musí být připojena od samého počátku; podpisy na plné moci musejí být úředně ověřeny jen tehdy, požaduje-li to zákon nebo soudce (§ 28 odst. 4 o. s. ř.).
- 11) Viz pozn. č. 6.
- 12) U dlužníka musí jít o objektivní neschopnost a nikoliv o pouhou neochotu splatné pohledávky navrhovatele uhradit, stejný předpoklad musí být naplněn také u věřitelů označených v návrhu na prohlášení konkurzu.
- 13) Viz pozn. č. 7.
- 14) Uvádět skutečnosti, týkající se rozsahu majetku dlužníka není obligatorní náležitostí věřitelského návrhu; pokud má na-

- vrhovatel takové informace, je vhodné je v návrhu uvést, soud tak může i touto cestou získat informace potřebné pro zvolení vhodného postupu; neuvedení důkazů k tvrzením o majetku dlužníka by nemělo vyvolávat neúplnost podaného návrhu.
- 15) Viz pozn. č. 9.
- 16) Vedle uvedení přesného jména a funkce osoby, která za navrhovatele návrh na prohlášení konkurzu podpisuje, musí být návrh opatřen i vlastnoručním podpisem této osoby; podpis osoby nemusí být úředně ověřen. Jedná-li za navrhovatele jeho právní zástupce, pak k návrhu musí být připojena od samého počátku; plnou moc musí za navrhovatele udělit osoba oprávněná za něho jednat navenek ke dni, kdy byla plná moc udělena; podpisy na plné moci musejí úředně ověřeny jen tehdy, požaduje-li to zákon nebo soudce (§ 28 odst. 4 o. s. ř.).
- 17) Podle § 20 odst. 2 věta první zákona o konkurzu a vyrovnání je třeba přihlášku pohledávky adresovat krajskému soudu, který konkurz na majetek úpadce prohlásil.
- 18) Lhůta určená soudem k podání přihlášek v usnesení o prohlášení konkurzu není lhůtou propadnou; propadný charakter má lhůta dvou měsíců od konání prvního přezkumného jednání (§ 22 odst. 2 zákona o konkurzu a vyrovnání).
- 19) Kopii usnesení o prohlášení konkurzu nemusí mít věřitel vždy k dispozici (např. zjistil-li prohlášení konkurzu pouze z Obchodního věstníku); připojení této listiny není zřejmě zcela nezbytnou náležitostí řádné přihlášky pohledávky.
- 20) Výpočet příslušenství musí být proveden tak, aby byl zcela zřejmý z textu přihlášky pohledávky jak byla výše příslušenství stanovena a na základě jakých podkladů (výše úroků stanovena v uzavřené smlouvě, určena ze zákona – tak je třeba uvést z jakého právního předpisu v jakém znění věřitel při výpočtu vycházel); výši příslušenství nelze určit jako v případě žaloby na plnění, tj. od počátku běhu do zaplacení, v souladu s § 33 odst. 1 písm. a) zákona o konkurzu a vyrovnání příslušenství přirostlé po prohlášení konkurzu je vyloučeno z uspokojení.
- 21) Ze skutkových tvrzení týkajících se práva věřitele na oddělené uspokojení musí být zcela zřejmé, k jaké části přihlášené pohledávky se vztahuje a z jakého titulu vzniklo; pokud věřitel právo na oddělené uspokojení neuplatňuje, musí tuto skutečnost v textu přihlášky i v petitu přihlášky (ve vzoru bod V.) výslovně zmínit.
- 22) Viz pozn. č. 16.
- 23) Viz pozn. č. 17.
- 24) Viz pozn. č. 18.
- 25) Viz pozn. č. 19.
- 26) Kopie platebního rozkazu může být věžitelem doložena nejpozději při přezkumném jednání, při kterém bude jeho pohledávka přezkoumávána; to však nezabývá věžitelem povinnosti skutečnosti o vykonatelnosti uplatněné pohledávky tvrdit v přihlášce od samého počátku či v některém z doplnění svých skutkových tvrzení.
- 27) Viz pozn. č. 20.
- 28) Viz pozn. č. 16.

Využijte rozšíření informačního servisu

■ objednejte si nové elektronické noviny do vašich e-mailů

■ Finanční manažer a HR manažer vám ZDARMA přinesou potřebné informace ze světa řízení financí a řízení lidských zdrojů

Aktuální vydání, archiv a objednávky odběru na:

www.pravniradce.cz